

**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Poznaniu**

Poznań, dnia 01 lipca 2009 r.

**Pan
Piotr Florek
Wojewoda Wielkopolski**

LPO-410-19-01/2009
P/09/060

Na podstawie *art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 roku o Najwyższej Izbie Kontroli (Dz. U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701 ze zm.)*, zwanej dalej „ustawą o NIK”, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Poznaniu przeprowadziła w Wielkopolskim Urzędzie Wojewódzkim w Poznaniu kontrolę funkcjonowania Wojewody Wielkopolskiego jako organu administracji rządowej w zakresie tworzenia warunków prawno - organizacyjnych szkolenia kierowców wykonujących przewozy drogowe osób i rzeczy oraz sprawowania nadzoru nad tą działalnością w latach 2007 – 2009 (I kwartał).

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli podpisanym w dniu 19 czerwca 2009 r., Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie *art. 60 ustawy o NIK*, przekazuje Panu Wojewodzie niniejsze

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia tworzenie przez Wojewodę Wielkopolskiego warunków prawno-organizacyjnych szkolenia kierowców wykonujących przewozy drogowe osób i rzeczy oraz sprawowanie nadzoru nad tą działalnością, pomimo stwierdzonych uchybień i nieprawidłowości, które jednak nie miały zasadniczego wpływu na kontrolowaną działalność. Powyższą ocenę ogólną uzasadniają przedstawione niżej oceny cząstkowe.

1. Z ustaleń kontroli wynika, że prowadzony przez Wojewodę Wielkopolskiego zgodnie z *art. 39g ust. 3 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o transporcie drogowym¹*, zwanej dalej „ustawą o transporcie drogowym”, rejestr przedsiębiorców prowadzących ośrodki

¹ Dz. U. z 2007 r. Nr 125, poz. 874 ze zm.

szkolenia kierowców wykonujących przewóz drogowy (*rejestr ppos*) zawierał rzetelne, wynikające z treści wniosków dane, dotyczące przedsiębiorców prowadzących ośrodki szkolenia kierowców. Postępowania dotyczące wpisów do tego rejestru były prowadzone z zastosowaniem jednolitych kryteriów rozpatrywania spraw, a kompletność badanych dokumentacji nie budziła zastrzeżeń. NIK zwraca uwagę, że sześć spośród ośmiu badanych wniosków o wpis do *rejestru ppos* nie zostało opatrzone pieczęcią określającą datę wpływu (otrzymania) wniosku, co było niezgodne z § 5 ust. 12 *rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 18 grudnia 1998 r. w sprawie instrukcji kancelaryjnej dla zespolonej administracji rządowej w województwie*².

Ponadto, w badanym okresie, spośród 8 przebadanych przypadków, informacje o wpisie do *rejestru ppos* 2 przedsiębiorców zostały przekazane przez Urząd do Centralnej Ewidencji Kierowców z opóźnieniem, wynoszącym od czterech do dziewięciu dni w stosunku do terminu wynikającego z przepisów *art. 39g ust. 10 ustawy o transporcie drogowym*.

Z badanej dokumentacji wynika, że wszyscy przedsiębiorcy wnioskujący o wpis do *rejestru ppos* wywiązali się z obowiązku uiszczenia wymaganej opłaty za wpis oraz opłaty ewidencyjnej. W jednym przypadku, wbrew przepisom *art. 39g ust. 9 pkt 1 i pkt 2 ustawy o transporcie drogowym*, wpis do tego rejestru został zamieszczony 11 dni przed uiszczeniem wynoszącej 400 zł opłaty za wpis oraz 18 dni przed pobraniem wynoszącej 1 zł opłaty ewidencyjnej.

Zgodnie z *art. 39g ust. 10 pkt 2 ustawy o transporcie drogowym*, opłaty ewidencyjne były przekazywane do Funduszu - Centralnej Ewidencji Pojazdów i Kierowców (CEPIK). NIK zwraca przy tym uwagę, że w dwóch przypadkach nie zachowano terminu wynikającego z przepisów § 5 *rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 28 czerwca 2007 r. w sprawie opłaty ewidencyjnej*³, zwanego dalej „*rozporządzeniem z dnia 28 czerwca 2007 r.*” Stwierdzone opóźnienia wyniosły 27 i 29 dni. Natomiast Urząd nie przekazywał Ministrowi Spraw Wewnętrznych i Administracji rozliczeń pobranych i przekazanych na rachunek Funduszu - CEPiK opłat ewidencyjnych związanych z wpisem przedsiębiorców do *rejestru ppos*, pomimo takiego obowiązku określonego w przepisach § 6 *rozporządzenia z dnia 28 czerwca 2007 r.*

2. W okresie objętym kontrolą ewidencja ośrodków doskonalenia techniki jazdy prowadzonych przez jednostki wojskowe lub jednostki resortu spraw wewnętrznych, o której mowa w *art. 115i ust. 4 Prawa o ruchu drogowym* była prowadzona w Urzędzie w formie

² Dz. U. Nr 161, poz. 1109

³ Dz. U. Nr 121, poz. 839

zestawienia zamieszczonego w *rejestrze ppos*. NIK zwraca uwagę, że jednolity rzeczowy wykaz akt dla zespolonej administracji rządowej w województwie nie został rozszerzony o odpowiedni dla tej ewidencji symbol i hasło klasyfikacyjne, co nie wyczerpywało dyspozycji § 12 *ust. 2a ww. instrukcji kancelaryjnej dla zespolonej administracji rządowej w województwie*.

3. Wojewoda Wielkopolski, zgodnie z *art. 115h ust. 1 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. Prawo o ruchu drogowym*⁴, zwanej dalej „*Prawo o ruchu drogowym*”, od dnia 21 sierpnia 2008 r. prowadził rejestr przedsiębiorców prowadzących ośrodki doskonalenia techniki jazdy (*rejestr ppodtj*).

Z ustaleń kontroli NIK wynika, że w Urzędzie nie ustalono pisemnych procedur dotyczących szczegółowego sposobu prowadzenia *rejestru ppos* i *rejestru ppodtj*, odnoszących się do takich kwestii jak: dokonywanie skreśleń, nanoszenie poprawek lub uzupełnień, wykreślanie z nich przedsiębiorców lub wydawanie zaświadczeń o wpisie do rejestrów z uwzględnieniem nanoszonych w nim zmian. W ocenie NIK brak przedmiotowych regulacji może zwiększać obszar ryzyka występowania nieprawidłowości w badanym zakresie.

4. Zgodnie z *art. 39b¹ ust. 3 pkt 2 ustawy o transporcie drogowym*, zarządzeniem z dnia 26 marca 2009 r. Wojewoda Wielkopolski, powołał „Komisję do przeprowadzenia testów kwalifikacyjnych dla kierowców wykonujących przewóz drogowy” (*komisja kwalifikacyjna*).

NIK zwraca uwagę, że *komisja kwalifikacyjna* została powołana w 20 osobowym składzie (3 przewodniczących i 17 członków). W ocenie NIK było to niezgodne z dyspozycją *art. 39b¹ ust. 3 pkt 2 ustawy o transporcie drogowym* oraz § 15 *ust. 1 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 2 lipca 2008 r. w sprawie szkolenia kierowców wykonujących przewóz drogowy*⁵, zwanego dalej „*rozporządzeniem z dnia 2 lipca 2008 r.*”, według których komisja kwalifikacyjna składa się z trzech członków, z których wojewoda wskazuje jednego do pełnienia funkcji przewodniczącego.

Ponadto w dniu powołania *ww. komisji kwalifikacyjnej* w Urzędzie nie udokumentowano posiadania przez osoby wchodzące w jej skład wymaganych przepisami *art. 39b¹ ust. 4 ustawy o transporcie drogowym*, kwalifikacji w zakresie wykształcenia (17 przypadków) oraz niekaralności (20 przypadków). W trakcie kontroli NIK częściowo uzupełniono dokumentację, która potwierdzała posiadanie przez członków *ww. komisji*

⁴ Dz. U. z 2005 r. Nr 108, poz. 908 ze zm.

⁵ Dz. U. Nr 124, poz. 805

wymaganego wykształcenia (10 przypadków) oraz ich niekaralność, przy czym siedem z dziewięciu dostarczonych do Urzędu poświadczeń o niekaralności dotyczyło lat 1998-2000. Nie udokumentowano również wymaganego wykształcenia wyższego technicznego z zakresu motoryzacji lub transportu przez osobę powołaną do pełnienia funkcji przewodniczącego *komisji kwalifikacyjnej*, do czego zobowiązywały przepisy *art. 39b¹ ust. 4, pkt 1 ustawy o transporcie drogowym*.

Wojewoda Wielkopolski przekazywał do Centralnej Ewidencji Kierowców dane osób, którym wydano świadectwa kwalifikacji zawodowej w terminach i zakresie ustalonym przepisami *art. 39c ustawy o transporcie drogowym*.

5. Zgodnie z *art. 115j ust. 2 pkt 3 Prawa o ruchu drogowym*, Wojewoda Wielkopolski zarządzeniem z dnia 26 marca 2009 r. powołał Komisję do przeprowadzania egzaminów dla kandydatów na instruktorów i instruktorów techniki jazdy (*komisja egzaminacyjna*).

Ustalenia kontroli NIK wykazały, że w dniu powołania *komisji egzaminacyjnej* w Urzędzie nie udokumentowano spełniania przez 6 spośród 13 jej członków wymogu posiadania co najmniej 3-letniego doświadczenia zawodowego w zakresie prowadzenia doskonalenia techniki jazdy, co stanowiło naruszenie § 5 *ust. 4 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 10 kwietnia 2008 r. w sprawie wymagań dotyczących prowadzenia ośrodka doskonalenia techniki jazdy, egzaminowania kandydatów na instruktorów techniki jazdy, postępowania z dokumentacją związaną z prowadzeniem szkoleń oraz wzorów stosowanych dokumentów⁶*, zwanego dalej „*rozporządzeniem o odtj*”. Posiadanie wymaganych kwalifikacji przez czterech członków ww. komisji zostało udokumentowane w trakcie kontroli NIK. Również powołanie w skład ww. *komisji egzaminacyjnej* dwóch osób do pełnienia funkcji przewodniczącego oraz trzech osób jako jej sekretarzy, w ocenie NIK było niezgodne z przepisami § 5 *ust. 2 pkt 1-3 rozporządzenia o odtj*, które stanowią, że w skład tej komisji może wchodzić jedna osoba pełniąca funkcję przewodniczącego oraz jedna - będąca sekretarzem.

Z ustaleń kontroli NIK wynika, że w regulaminach pracy *komisji egzaminacyjnej* oraz *komisji kwalifikacyjnej* zamieszczono zapisy pozwalające egzaminowanemu na odwołanie się od wyniku egzaminu do Wojewody Wielkopolskiego. NIK zwraca uwagę, że zamieszczenie w przedmiotowych regulaminach ww. zapisów nie miało podstaw w obowiązujących przepisach prawnych.

⁶ Dz. U. Nr 77, poz. 458

Zatwierdzony przez Wojewodę Wielkopolskiego w styczniu 2009 r. katalog pytań egzaminacyjnych stosowanych w teście dla kandydatów na instruktorów techniki jazdy, był zgodny z treścią § 7 *rozporządzenia o odtj.*

6. Wojewoda Wielkopolski, zgodnie z *art. 115j ust. 2 pkt 4 Prawa o ruchu drogowym*, od dnia 19 sierpnia 2008 r. prowadził ewidencję instruktorów techniki jazdy (*ewidencja*), w której (według stanu na dzień 31 maja 2009 r.) wpisanych było 77 instruktorów techniki jazdy, w tym 60 w kategoriach C lub D. Wszystkie wpisy do tej ewidencji zostały dokonane na podstawie przepisów *art. 6 ust. 2 ustawy z dnia 17 listopada 2006 r.* oraz § 22 *rozporządzenia o odtj.*

Z ustaleń kontroli NIK wynika, że dokumentacje składane wraz z wnioskami o wpis do ww. ewidencji, w dwóch przypadkach (na 57 badanych) nie zawierały kopii ważnego prawa jazdy oraz w 23 przypadkach orzeczeń lekarskich i psychologicznych, o których mowa w *art. 105 ust. 2 pkt 3 Prawa o ruchu drogowym*. Stanowiło to naruszenie przepisów § 22 *ust. 1 pkt 2 i pkt 3 rozporządzenia o odtj.*

7. W badanym okresie Urząd nie przeprowadzał kontroli ośrodków wpisanych do *rejestru ppos*, a planem takich kontroli na rok 2009 objęto dwa spośród 17 zarejestrowanych (wg stanu na dzień 31 maja 2009 r.) podmiotów. Obowiązek wykonywania przez wojewodę kontroli ośrodków szkolenia kierowców wynika z przepisu *art. 39h ust. 2 ustawy o transporcie drogowym*.

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi, Najwyższa Izba Kontroli wnosi o:

1. *Rozszerzenie jednolitego rzeczowego wykazu akt dla zespolonej administracji rządowej w województwie o symbol i hasło klasyfikacyjne dotyczące ewidencji, o której mowa w art. 115i ust. 4 Prawa o ruchu drogowym.*
2. *Terminowe przekazywanie do Funduszu-Centralnej Ewidencji Pojazdów i Kierowców opłaty ewidencyjnej za wpis do rejestru przedsiębiorców prowadzących ośrodki szkolenia kierowców wykonujących przewóz drogowy.*
3. *Przekazywanie Ministrowi Spraw Wewnętrznych i Administracji rozliczenia pobranych i przekazanych na rachunek Funduszu-Centralnej Ewidencji Pojazdów i Kierowców opłat ewidencyjnych dotyczących wpisu do rejestru przedsiębiorców prowadzących ośrodki szkolenia kierowców wykonujących przewóz drogowy.*
4. *Doprowadzenie do zgodności składu osobowego komisji kwalifikacyjnej oraz komisji egzaminacyjnej z obowiązującymi przepisami.*

5. *Zweryfikowanie postanowień regulaminów pracy komisji kwalifikacyjnej oraz komisji egzaminacyjnej w celu zapewnienia zgodności ich treści z obowiązującymi przepisami.*
6. *Zapewnienie kompletności dokumentacji ewidencji instruktorów techniki jazdy.*
7. *Rozważenie ustalenia procedur dotyczących sposobu prowadzenia rejestru przedsiębiorców prowadzących ośrodki szkolenia kierowców wykonujących przewóz drogowy i rejestru przedsiębiorców prowadzących ośrodki doskonalenia techniki jazdy.*

Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Poznaniu na podstawie *art. 62 ust. 1 ustawy o NIK*, oczekuje przedstawienia przez Pana Wojewodę w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków, bądź o działaniach podjętych w celu realizacji wniosków lub przyczynach niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z treścią *art. 61 ust. 1 ustawy o NIK*, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego przysługuje Panu prawo zgłoszenia na piśmie do dyrektora Delegatury NIK w Poznaniu umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosków zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z *art. 62 ust. 2 ustawy o NIK*, termin nadesłania informacji, o której wyżej mowa, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK.

Rozdzielnik:

1. Adresat.
2. Departament Komunikacji i Systemów Transportowych [wraz z kserokopią protokołu kontroli].
3. Aa.